

Bəli, elə bir xanım, elə bir həkim, elə bir həyat yoldaşı, elə bir ana tanıldıq ki, bu gün qarşımızda bütün bu titulların üstün və gözəl cıgilərindən yaranmış bir portret var: Zərifə xanım Əliyevanın portreti. Bu portret nur saçır ətrafa. Ötən bir əsrədə ən gözəl xanım, ən bacarıqlı həkim, ən dəyərli həyat yoldaşı və ən gözəl ana ömrünü yaşayan və bu gün hər bir azərbaycanlı qadın üçün nümunəyə çevrilən Zərifə xanım Əliyevanın nurlu həyat yolu ətrafa işiq yayır o portretdən. Baxdıqca qürur duyur, nə gözəl bir insan tanımişıq, deyirik.

Bütün keyfiyyətləri ilə əsl Azərbaycan xanımı, görkəmli və eyni zamanda ən yüksək insani dəyərlərə malik həkim, Ümummillilərimiz Heydər Əliyevin sədaqəti ömür-gün yoldaşı, ölkəmizə müzəffər sərkərdə, lider bəxş edən qayğılaşan Zərifə xanım Əliyevanın bu il 100 yaşı tamam olur.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev "Akademik Zərifə Əliyevanın 100 illik yubileyinin qeyd edilməsi haqqında" 3 noyabr 2022-ci il tarixdə Sərəncam imzalamışdır. Sərəncamda deyilir: Akademik Zərifə Əliyeva zəngin mənəviyyata sahib əsl ziyanlı kimi mənali özü yolu kegmiş, əhatəli elmi fealiyyəti ilə ölkəmizdə tibb sahəsinin inkişafına ehemiyətli töhfələr vermişdir. Alının oftalmologyanın aktual məsələlərinə dair uzunmüddətli araşdırmalarının uğurlu nəticəsi olan sanballı əsərləri həmisi təqdirle qarşılımış və yüksək qiymətə layiq görülmüşdür. Bu tədqiqatlarda irəli sürürlən yeni və effektli müalicə metodları, kompleks profilaktik tədbirlər qısa müddətde müvaffeqiyətlə geniş tətbiqini tapmışdır. Azərbaycanda oftalmologiya məktəbinin ilk tədqiqat mərkəzi olaraq ixtisaslaşdırılmış elmi tədqiqat laboratoriyası mehz akademik Zərifə Əliyevanın təşəbbüsü ilə yaradılmışdır. Hekimlik etikasını bütün elmi və pedagoji fealiyyəti boyu daim diqqət mərkəzində saxlayan Zərifə

Əliyeva respublikada yüksəkxit-saslı kadrların hazırlanması işinə gərgin əmək sərf etmiş, gənc alimlərin və həkim-oftalmoloqların böyük bir nəslini formalaşdırılmışdır.

İşıqli ideallara doğru

Zərifə xanım Əliyeva 1923-cü il aprelin 28-de Naxçıvan Muxtar Respublikası Şərur rayonunun Şahxtə kəndində, görkəmli alim və siyasi xadim Əziz Əliyevin ailəsində dünyaya göz açmışdı. Zərifə Əliyeva bu kəndin maarifçi mühitinin işıqlı ənənələrindən faydalananmış, zəngin təhsil ənənələri olan ziyalı ailəsinin özünəməxsus təbiiyə üsulları onu hələ uşaq yaşlarından, məktəb illərindən etibarən elmə, işıqlı ideallara doğru istiqamətləndirmişdi.

O, 1942-ci ilde Bakıda orta məktəbi əla qiymətlərle bitirmiş və elə həmin il Azərbaycan Dövlət Tibb Institutunun Müalicə-profilaktika fakültəsinə daxil olmuşdu. Ali təhsil almaq məqamında Zərifə Əliyevanın hekimlik sənətini seçməsi atası, tibb elmləri doktoru, professor Əziz Əliyevin yolunu davam etdirmək arzusundan doğmuşdursa, göz hekimliyini ixtisas kimi seçməsi onun xeyirxalığından, işıqlı insan olmasınañdan irəli gəlmişdi. Teləbəlik həyatının ilk günlərində fitri istedadı, dərin zəkası, geniş dünyagörüşü, iti məntiqi təfəkkürü, təvazökarlığı və sadəliyi, insanpərvərliyi və vətənpər-

Bir xanım, bir həkim, bir həyat yoldaşı, bir ana tanıldıq

vərliyi ilə tələbələr arasında hərmet qazanmış, professor-müəllim həyətinin diqqətini cəlb etmişdi.

Dünya oftalmologiya elminin tanınmış simaları Zərifə xanım Əliyeva haqqında həmişə yüksək fikirde olublar. Akademik A.Nestrov: "Zərifə Əliyeva böyük professional idi. Mən onu öz sahəsinin məşhur alimi hesab edirəm".

Moskva Elmi-Tədqiqat Gəz Xəstəlikləri İstututunun direktoru K.Trutneva: "Bu cür tədqiqatlar həcmində və vacibliyinə görə seçilə də, çox zəhmət tələb etse də, sosial-iqtisadi baxımdan əvəzsizdir. Bu nadir tədqiqatlar nəticəsində zərərli istehsal sahələrində çalışınan iş şəraitini yaxşılaşdırmaq üçün metodiki tövsiyələr işlənilərənmiş, istehsalata tətbiq edilmişdir. Zərifə xanımın apardığı tədqiqatların əsas məhiyyəti de möhə bundan ibarətdir".

Tibb elmləri doktoru, professor Z.Skripniçenko: "Zərifə xanımın elmi maraq dairesi çox geniş idi. O, bir ümumi dəftərə yeni kitab üçün nəzərdə tutduğumuz fikirləri qeyd etmişdi. Bunlar əsasən toksik kataraktalara və toksik qlaukomajara həsr olunmuş elmi işlərən, tələbələr və oftalmoloq həkimlər üçün nəzərdə tutulan məruzələrdən ibarət idi".

Həkim insanlara gınaş qədər lazımdır

Tələbəlik illərində fundamental tibbi biliklərə dərindən yielənən Zərifə xanım Əliyevanın qəlbində insanların gözlerine nur bəxş etmək amali baş qaldırmışdı və o, öz gələcək fealiyyətini tibbin oftalmologiya sahəsinə həsr etməyi qarşısına məqsəd qoymuşdu. Görünür, son dərəcə zəriflik və incəlik, həssaslıq və nəciblik tələb edən göz hekimliyi Zərifə xanımın təbiətindəki nadir xüsusiyyətləre

daha yaxın idi. Zərifə xanımın timsalında bir daha sübuta yetirildi ki, peşəsinə ürəkdən sevən həkim, həqiqətən, xarüqələr yaratmaq iqtidarındadır. Zərifə xanım ilk növbədə həkim idi, bu peşəni çox uca tuturdu. Həkimi gənəşə bənzədərək deyirdi: "Həkim insanlara gınaş qədər lazımdır". O, ötən əsrin 50-ci illərində öz xeyirxah sənəti

ile əsl vətəndaş mövqeyində dayanaraq xalqımızın bələsına çevrilmiş traxoma xəstəliyinin qarşısını almaq üçün ciddi və məqsəd-yönlü müalicə-profilaktika tədbirlərinin həyata keçirilməsi istiqamətində mübarizəyə başlamışdı. Zərifə xanımın başlıca məqsədi nəyin bahasına olursa-olsun, təzliklə Azərbaycanda traxoma xəstəliyini törədən səbəbləri aşkar edib aradan qaldırmak, onun optimallı müalicə üsullarını tapmaq, müvafiq profilaktik tədbirləri vaxtında həyata keçirməkdən ibarət idi. İnsanları korluq əzabından qurtarmaq zərurətindən doğan bu şəfqətli tədbirlərin həyata keçirilməsi ağır zəhmət və uzunmüddətli vaxt tələb edirdi. Zərifə xanım Azərbaycanın bütün rayonlarını gezərək traxoma ocaqlarını aşkar etmiş, özünün tərtib etdiyi müalicə üsullarını həyata keçirmişdir. Onun mövcud müalicə üsulları ilə yanaşı, o dövrün güclü antibiotiki hesab edilən sintomisindən istifadə etməklə müalicə üsullarını həyata keçirməsi bu ağır xəstəliyin qarşısının alınmasında başlıca rol oynamışdır.

Elmi-tədqiqat mövzusu kimi de Zərifə xanım Əliyevanın göz xəstəliklərinin müasir müalicə üsullarına müraciət etməsi insanlara və onları əhatə edən mühitə daha çox işiq gətirmək qayəsinin ifadəsidir. Zərifə xanım Əliyeva 1959-cu ildə "Traxomanın digər terapiya üsulları ilə birlikdə sintomisində müalicəsi" mövzusunda

namızədlik dissertasiyasını müvəffəqiyyətlə müdafiə etmiş və tibb elmləri namızədi alımlı dərəcəsi almışdır. Namızədlik dissertasiyası kimi bu mövzunun seçiləməsi geniş yayılmış traxoma xəstəliyinin en intensiv müalicə üsullarının müəyyən olunmasına və tətbiq edilib müsbət nəticələr alınmasına şərait yaratmışdır.

Elmi fealiyyətini real həyatla üzvi surətdə əlaqələndirən Zərifə xanım Əliyeva özünün namızədlik dissertasiyası ilə həm tibb elmini yeni ideyalar və metodlarla zənginləşdirmiş, həm də yüzlərle insana işiq bəxş etmişdir. Hələ XX əsrin 50-ci illərində Zərifə xanım tərəfindən tibb elmi üçün keş edilmiş, elmi cəhətdən əsaslandırılmış müalicə üsulları aradan illər keçməsinə baxmayaraq, indi də tətbiq edilir və insanlara nur bəxş edir.

Dosentlikdən akademikliyə qədər

Zərifə xanım Əliyeva ciddi elmi-tədqiqat işləri, mürəkkəb cərrahiyyə əməliyyatları ilə yanaşı, elmi-pedaqoji fealiyyətini də uğurla davam etdirmişdir. Görkəmli alim 1967-ci ildə Əziz Əliyev adına Azərbaycan Dövlət Həkimləri Təkmilləşdirmə İnstitutunun Göz xəstəlikləri kafedrasına dəvət olunmuşdur. Həmin kafedranın müdürü vəzifəsində çalışan Zərifə xanım bu institutda dosentlikdən akademikliyə qədər yüksəlmışdır.

1977-ci ildə Bakıda Zərifə Əliyevanın təşəbbüsü ilə Ümumittifaq Oftalmoloqlar Cəmiyyəti idarə Heyətinin plenumu keçirilmişdir. Bu plenumu alımlı daha bir keyfiyyəti qabarıq şəkildə üzə çıxarmış, tədbirin gözlənildiyindən də yüksək seviyyədə keçirilmiş Zərifə xanım Əliyevanın təşkilatçılıq bacarığının təzahürünə çevrilmişdir.

Bakıda ilk dəfə olaraq bele bir iştirfaq məqyaslı plenumun keçiriləməsi Azərbaycanda oftalmologiya elminin yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoymasına güclü təkan vermişdir. Zərifə xanım oftalmologiya elminin inkişafı yolunda əldə etdiyi nailiyyətlərə, görmə orqanının peşə patologiyası sahəsində apardığı uğurlu elmi-tədqiqat işlərinə görə 1981-ci ildə SSRİ Tibb Elmləri Akademiyasının Akademik M.Averbax adına mükafatına layiq görülmüşdür.

Zərifə xanım Əliyeva oftalmologiya sahəsində yeni istiqamətlər üzrə tədqiqatlar aparmış, bununla bağlı görülən müalicə-profilaktika tədbirlərinə silsilə işlər həsr etmişdir. Onun "Herpetik göz xəstəliyi", "Ağır virus konyunktivitləri" əsərləri bu qəbeldəndir.

Görkəmli alimin qələmə aldığı "Terapevtik oftalmologiya", "Oftalmologyanın aktual məsələləri", "İridodioqnostikanın əsasları" kitabları bu gün də oftalmoloqların ən çox müraciət etdikləri, oxuyub faydalandıqları elmi ədəbiyyatlarında. Gənc həkimlərə düzgün yol göstərən, istiqamət verən, onların bir şəxsiyyət kimi formalaşmasında mühüm əhəmiyyət kəsb edən bu əsərlər heç vaxt aktuallığını itirmeyəcəkdir.

Zərifə xanım Əliyevanın "Azərbaycanın kimya sənayesi müəssisələrində işçilərdə görmə orqanının vəziyyəti" mövzusundakı dərtorluq dissertasiyası tibb elminin cəmiyyətə əlaqəsi baxımından böyük və qətiyyətli addım idi. O, sadəcə, görmə organlarındakı xəstəlikləri deyil, istehsalatda baş verən ictimai və tibbi prosesləri vəhdətdə öyrənmiş, Azərbaycanda ilk dəfə olaraq kimya sənayesi müəssisələrində tibbi laboratoriyalar yaratmışdı.

Görkəmli alim uzun illər respublikanın 10-dan artıq iri sənaye müəssisələrində böyük miqyaslı elmi-tədqiqat işləri aparmış, zərərlə maddələrin təkcə görmə orqanlarına deyil, eyni zamanda, digər orqanlara təsirini öyrənmişdir. Aparılan səmərəli elmi-tədqiqat işləri, tətbiq edilən düşünülmüş üsullar həm kimya texnologiyası

işçilərinin göz xəstəliklərinin qarşısını almış, həm də istehsalat mühitinin zəherli maddələrdən təmizlənməsinə şərait yaratmışdır.

Akademik Zərifə xanım Əliyeva 160-dan çox elmi əsərin, 10 monoqrafiyanın, 12 səmərələşdirici təklifin, dərs vəsaitlərinin müəllifidir. Görkəmli alim gənc nəslin təlim-tərbiyəsində, yüksək səviyyəli həkim-oftalmoloqların, professional elmi kadrların yetişdirilməsində böyük xidmətlər göstərmişdir. O, onlara elmlər doktorunun və namizədinin rəhbəri olmuş və böyük bir elmi məktəb yaratmışdır. Akademik Zərifə xanım Əliyeva oftalmologiya elmində əldə etdiyi nailiyyətlərə, xalqımızın sağlamlığı keşiyində dayanan coxsayılı həkim-oftalmoloqların yetişdirilməsində əvəzsiz xidmətlərə görə Azərbaycanın Əməkdar elm xadimi fəxri adına layiq görülmüşdür. Akademik Zərifə xanım Əliyeva göz xəstəlikləri mütəxəssisi kimi Azərbaycanda bu sahədə elmin əsas yaradıcılarındanandır. O, göz xəstəliklərinin müalicəsi problemini elmi məktəb səviyyəsinə çatdırılmışdır.

Zərifə xanımın elmi fəaliyyətini yüksək qiymətləndirən Ulu Öndərimiz deyirdi: "Zərifə xanımın tibb elmi sahəsində xidmetlərindən biri de göz müalicəsi, tədqiqatı idi. Mənə bele gəlir ki, onun iki dəyerli irisi vardır. Birincisi, Azərbaycanda ilk dəfə deontologiyani bir elm kimi meydana atıbdır. İkinci, Zərifə xanım çalışıb ki, bizim gələcək nəsilləri irsi xəstəlikdən xilas etsin, sağlamlaşdırınsın".

Xəstənin əzablarını öz əzabları bilən həkim

Zərifə xanımın gözəl insani dəyərlərə malik olmasına onun daim həkim-xəste münasibetinə xüsusi diqqət yetirməsindən görən mümkündür. O, dəfələrlə demisidir ki, həkimlə xəstənin birbaşa əlaqəsi müalicənin əhəmiyyətini yüksəldir, xəstəyə ümidi verir, onun orqanizminin xəstəliyi qarşı müqaviməti artırır.

Zərifə xanım mətbuatda həkim

etikası problemlərinə dair maraqlı məqalələr dərc etdirmişdir. Həmin məqalələrdən birində yazılırdı: "Əsl həkim yalnız o şəxsdir ki, xəstənin əzablarını öz əzabları bilir və onun üçün sağılıb evine qayıtmış insanın təbəssümü en yüksək mükafatdır. Vicdan əsas hakiminizdir. Ən çətin məqamda və ən xoş saatımızda o, bizimlə üzbezə dayanıb soruşacaq: Sənin ağ xalat geyinməyə haqqın varmı?".

Bəli, xəstənin ümidi yeri həmişə həkim olub. Onun gözləri daim həkimini-onun şəfəsi ola biləcək insanı axtarır. Həkim xəstənin son ümidiidir. Və xəstənin həkimindən gözlediyindən böyük gözlənti ola bilmez. Bu səbəbdən də Zərifə xanımın dəyərli kəlamları bir tərəfdən onun iç dünyasının həssaslığını, insanı keyfiyyətlərinin, gözəl duygularının göstəricisidirsə, digər tərəfdən də bir həkimlik məktəbinin dərsidir. Hər bir həkim üçün gərəklə olan dərsdir. Bütün dövrlərdə həkimlərinin öyrənməli, yaddaşlarına

həkk etməli olacağı dəyərdir. Yalnız bu dəyərləri əzx etməkə eśl həkim olmaq, Zərifə xanım Əliyeva kimi həm tarixdə, həm də qəlbərdə yaşamaq olar.

Əsl məhəbbət haqqında

Zərifə xanım Əliyevanın bu gün baxdıqca baxdıqımız portretində görünən əsas cizgilərdən biri də onun sədaqətli, vəfali ömrə-gün yoldaşı olmasıdır. Zərifə xanım Əliyeva ona İlahi bəxşisi olan nuru həm ailəsinə, həm övladlarına, həm peşəsinə, həm də həyatda insanlarla münasibetinə o qədər bərabər şəkildə paylaya bilməşdi ki, əhatəsində olanların hər biri bu nürun işığında onu ali bir insan kimi göründü. Göründü ki, o, həm ailəsi, həm də cəmiyyət üçün dəyərlidir. Dəyərlə olduğu qədər də səmimidir. Bu səmimilik isə onun sadəliyindən, həssaslığından və ailəsində aldığı təbriyədən irəli gəldi.

Deyirlər ki, hər bir kişisin arxasında güclü bir qadın vardır. Bəli,

çox yerində deyilmiş fikirdir. Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin ömrə-gün yoldaşı kimi Zərifə xanım Əliyeva Ulu Öndərin Azərbaycanın inkişafı sahəsindəki qətiyyətli mübarizəsinə etibarlı dayaq olmuşdur. Daim yüksək vəzifelərdə çalışan ulu öndərin, iki övladının və xəstələrinin qayğıları Zərifə xanımın mənalı ömrünün eyni ahenglə akkordları olmuşdur. Bütün bunlar haqqında Ulu Öndər Heydər Əliyev deyirdi: "Zərifə xanım çox böyük alim olub. Mən hələ onunla həyat quranda o, artıq elm yolunda id, elmə meşğul id. Onun elmi fəaliyyəti məlumudur. O, çox istedadlı, çox xeyirxah, çox sadə insan id. Mən bu barede çox danışa bilərəm, ailəmin yaşaması, bu günlərə çatması, övladlarının təbiyesi üçün və həyatında onun əvəzsiz rolü üçün mən bu gün Zərifə xanımın məzarı qarşısında baş əyirəm. On il keçədə, onu bir dəqiqə belə unutmuram və unutmayaçağam. Mənim övladlarım da bu əhval-ruhiyyədərlər. Onlar bu əhval-ruhiyyə ilə təbiyələnlər, formalıqlılar".

Ulu Öndər Heydər Əliyev və Zərifə xanım Əliyeva haqqında Vəqif Mustafayevin "Əsl məhəbbət haqqında" filminə tamaşa edəndə baxmayıaraq ki, orta nəsil bu böyük şəxsiyyətlərin nümunəvi, gözəl, səmimi münasibətlərinin şahidi də

olublar, lakin bu film insanın qəlbində dərunci hissələri oyadır. Ümummilli Liderin Zərifə xanımı xatırlamasındaki bütün cümlələr qarşısında onun ömrə-gün yoldaşına bəslədiyi müqəddəs məhəbbətə heyran qalırsan. Bəli, eśl məhəbbət budur: illərin dəyişə bilmədiyi məhəbbət...

Mən çox xoşbəxtəm ki, Zərifə xanım kimi anam olmuşdur

Prezident İlham Əliyev Zərifə xanımı dərin ehtiramla xatırlayaraq demişdir: "Onun bütün fəaliyyəti, gördüyü bütün işlər insan amilinə dayanırdı. Çünkü o həm peşəkar həkim, eyni zamanda çox xeyirxah insan id. Büyük Lider, Ulu Öndər Heydər Əliyevin ömrə-gün yoldaşı olan Zərifə xanım bütün işlərdə ona dayaq olur, onu dəstəkləyirdi.

Ardı Səh.10

Bir xanım, bir həkim, bir həyat yoldaşı, bir ana tanıldıq

Əvvəli-Səh-9

Her bir insan üçün valideynleri əziz və müqəddəsdir. Mən çox xoşbəxtəm ki, Zərifə xanım kimi anam olmuşdur".

Ömrün mənasını xalqına xidmətde gören Zərifə xanım Əliyeva həm də o cəhətdən xoşbəxt idi ki, xalqımız, dövlətimiz üçün gərəkli olan iki övladın anası idi. Zərifə xanım Azərbaycana onun xilaskarını bəxş etmişdir. 30 illik işğal altında qalan torpaqlarımızın qurtuluşçusunu bəxş etmişdir. Hər bir Azərbaycan vətəndaşının Prezidenti olmağı bacaran, müzəffər sərkərdə, sevilən lider olan Ali Baş Komandanımızı bəxş etmişdir.

Prezident cənab İlham Əliyev bu gün Azərbaycanı dünya dövlətləri içərisində sözü və yeri olan bir ölkə kimi tanıdıb. Heydər Əliyev ideyalarını davam etdirməklə Azərbaycanı inkişaf etmiş ölkələrdən birinə çevirib.

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun Prezidenti, Zərifə xanımın sevimli gəlini Mehriban xanım Əliyeva onun ənənələrini davam etdirir. Hər iki ailədən aldığı yüksək dəyərləri öz şəxsiyyətində birləşdirən Mehriban xanım milli-mənəvi sərvətlərimizin qoruyucusudur. Mehriban xanım Əliyeva ve Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla xanım Əliyevanın ölkənin ictimai-siyasi həyatındaki uğurlu fəaliyyəti, dövlətimiz, dövlətçiliyimiz naminə, xalqın rıfahı üçün gördükleri işlər, xeyirxah əməllər bu gün Azərbaycan qadının yüksək intellektual səviyyəsinə və vətənpərvərliyini, eyni zamanda bu ailənin ənənələrinin davam etdirildiyini təsdiq edir.

Bir ailənin iki 8 noyabrı

İlləri ayrı-ayrı olsa da, iki 8 noyabr Azərbaycan xalqının azadlığı, müstəqilliyi, var olması uğrunda fədakarlıqlar göstərən Əliyev-

lər ailəsinin həyatında əlamətdarlığı ilə eyni rəqəmlərdir. 1954-cü ilin 8 noyabri Ulu Öndər Heydər Əliyev və Zərifə xanım Əliyevanın evlilik tarixi, 2020-ci ilin 8 noyabri isə "Azərbaycanın ərazi bütövlüyü təmin edil-

Beləliklə 8 noyabrin bu ailənin taleyiňə yazılıması heç də təsadüfi deyilmiş... Hər zaman qürur duyduğumuz ailə.

Mətanət Məmmədova

məlidir", - deyən Ulu Öndərin işğal altında olan torpaqlarımızla bağlı narahatlığına son qoyulan gündür. Qarabağın baş tacı Şuşanın işğaldən azad olunduğu, Qarabağ savaşının bitdiyi, Zəfər bayrağının qaldırıldığı, ata vəsiyyətinin yerinə yetirildiyi gündür.

8 noyabr 2020-ci il. Qarabağın döyünen ürəyi Şuşanın azadlıq mühəsini xalqına çatdırıran Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev: Mən bu gün, eyni zamanda, ulu öndər Heydər Əliyevin məzarını ziyaret etdim, onun ruhu qarşısında baş əydim. Ürəyimdə dedim, xoşbəxt adənam ki, ata vəsiyyətini yerinə yetirdim. Şuşanı azad etdik! Bu, böyük Qəlebədir! Şəhidlərimizin, Ulu Öndərin ruhu şaddır bu gün! Gözün aydın olsun, Azərbaycan! Gözünüz aydın olsun, dünya azərbaycanlıları! Mən bu günlərdə dünya azərbaycanlılarından və Azərbaycanda yaşayan insanlardan minlərlə məktub alıram. Hər gün minlərlə məktub. Sadəcə olaraq, heyfsilənirəm ki, bütün bu məktubları oxuya bilmirəm. Sadəcə olaraq, vaxt çatmır. Nə qədər gözəl sözlər, nə qədər böyük dəstək göstərilir. Bu gün biz bir daha bütün dünyaya sübut edirik ki, biz böyük xalqıq, biz məğrur xalqıq! Biz yenilməz xalqıq! Biz döyüş meydanında düşmənə yerini göstəririk!

1990-ci illərdə səriştəsiz dövlət rehbərləri tərəfindən ermənilərə satılan torpaqlarımız fəaliyyətində daim Heydər Əliyev siyasetinə, ideologiyasına əsaslanan dövlət başçısının rəhbərliyi ilə şücaətli Milli Ordumuz tərəfindən işğaldən azad edildi. 2020-ci ilde 44 günlük mühabirə ilə Azərbaycanın ərazi bütövlüğünün təmin olunması Ulu Öndərimizin ən böyük arzusunun reallaşması idi. Əgər müstəqilliyimizin əldə olunması, daimilik qazanması üçün Ulu Öndərə borcluyuqsa, ərazi bütövlüyümüzün bərpası, müstəqil dövlətimizin müasir dövrədə beynəlxalq aləmdə nüfuzunun artması üçün dövlətimizin başçısına minnət-darıq.